

Warszawa, 27-01-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

WZF.7060.7.2023.TO

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

uprzejmie informuję, że wpływają do mnie wnioski funkcjonariuszy oraz żołnierzy z prośbą o ochronę w sprawie nierównego traktowania, w związku z waloryzacją kwoty bazowej uposażeń żołnierzy i funkcjonariuszy. Wątpliwości wnioskodawców koncentrują się wokół treści art. 41 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U. z 2022 r. poz. 2666 dalej: ustawa o budżecie).

Zgodnie z art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o budżecie, z ustawy budżetowej na rok 2023, w zakresie uposażeń, zostały wyłączone określone grupy zawodowe (tj. żołnierze zawodowi i funkcjonariusze), którym określono waloryzację płac zgodnie z kwotą bazową w wysokości 1740,64 zł wskazaną w ustawie budżetowej na rok 2023 w okresie od 1 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., pozostawiając uposażenia w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 28 lutego 2023 r. na dotychczasowym poziomie, tj. z kwotą bazową wskazaną w ustawie budżetowej na rok 2022 wynoszącą 1614,69 zł.

Rekompensatą za zaniżone uposażenie w okresie 1.01.2023 – 28.02.2023 ma być

mechanizm określony w art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie. Zgodnie z tym przepisem uposażenie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy wypłacane w okresie od 1 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. będzie podlegało każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem w dotychczasowej oraz w nowej wysokości.

Innymi słowy art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie pozwala na proporcjonalne doliczenie funkcjonariuszom i żołnierzom pozostającym w służbie po 1 marca 2023 r. części waloryzacji (1/5 różnicy za okres 1.01-28.02.2023 r.). Niestety żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom, którzy odejdą na emeryturę w okresie od 1 stycznia do 28 lutego 2023 r. brak waloryzacji uposażenia nie zostanie w żaden sposób zrekompensowany, mimo, że realizują powierzone im w tym czasie zadania służbowe.

W uzasadnieniu do projektu ustawy o budżecie wskazano, że regulacja wprowadza mechanizm zachęcający do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Tym samym zaproponowano, aby w roku 2023 wzrost uposażeń obejmował wyłącznie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że poza zwolnieniem na własną prośbę w związku z nabyciem prawa do zaopatrzenia emerytalnego, pragmatyki służbowe¹ wskazują na szereg innych przyczyn rozwiązania stosunku służbowego, jak np. stan zdrowia, reorganizacja jednostki czy też generalnie zwolnienie na własną prośbę (złożone z 3 albo 6 miesięcznym wyprzedzeniem). Przy czym ostatnia kategoria osób, tj. osoby składające prośbę o zwolnienie ze służby z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem, nie mogła mieć ze względu na datę ogłoszenia ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. (dnia 19 grudnia 2022 r.), precyzyjnej wiedzy o tym, jakie skutki dotyczące wysokości uposażenia oraz przeszłego świadczenia emerytalnego, pociągnie za sobą ta decyzja.

¹ Np. art. 41 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2021 r. poz. 1882 ze zm.).

Ponieważ kwestionowane przez skarżących regulacje dotyczą żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych podlegających różnym resortom, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o odniesienie się do przedstawionego problemu.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/